

Miljøløftet – forsterket innsats mot rømming

Aina Valland,
Miljødirektør FHL.

Miljøløftet

- 5. april 2011: Et taktskifte i miljøarbeidet
- 12-punktsplan som forplikter bedriftene
  - Tiltak mot rømming
  - Tiltak mot lakselus
  - Tiltak som går lenger enn myndighetene krever i lovverket
  - Ber om skjerpet kontroll av bedriftene

”

*Det var en gledens dag da dere åpnet miljøpakken (...)
Dette er offensivt, viktig og riktig.*

- Fiskeri- og kystminister Lisbeth Berg-Hansen

*FHLs miljøpakke er veldig positiv. ... nå vil jeg rose den
for å ta tak og fortelle hva den har tenkt å gjøre. Dette
er noe av det beste jeg har hørt fra oppdrettsnæringen
på lenge.*

- Miljøvernminister Erik Solheim

*Oppdrettsnæringen fortjener ros fordi den nå forplikter
seg til flere nye miljøtiltak.*

- Rasmus Hansson, WWF

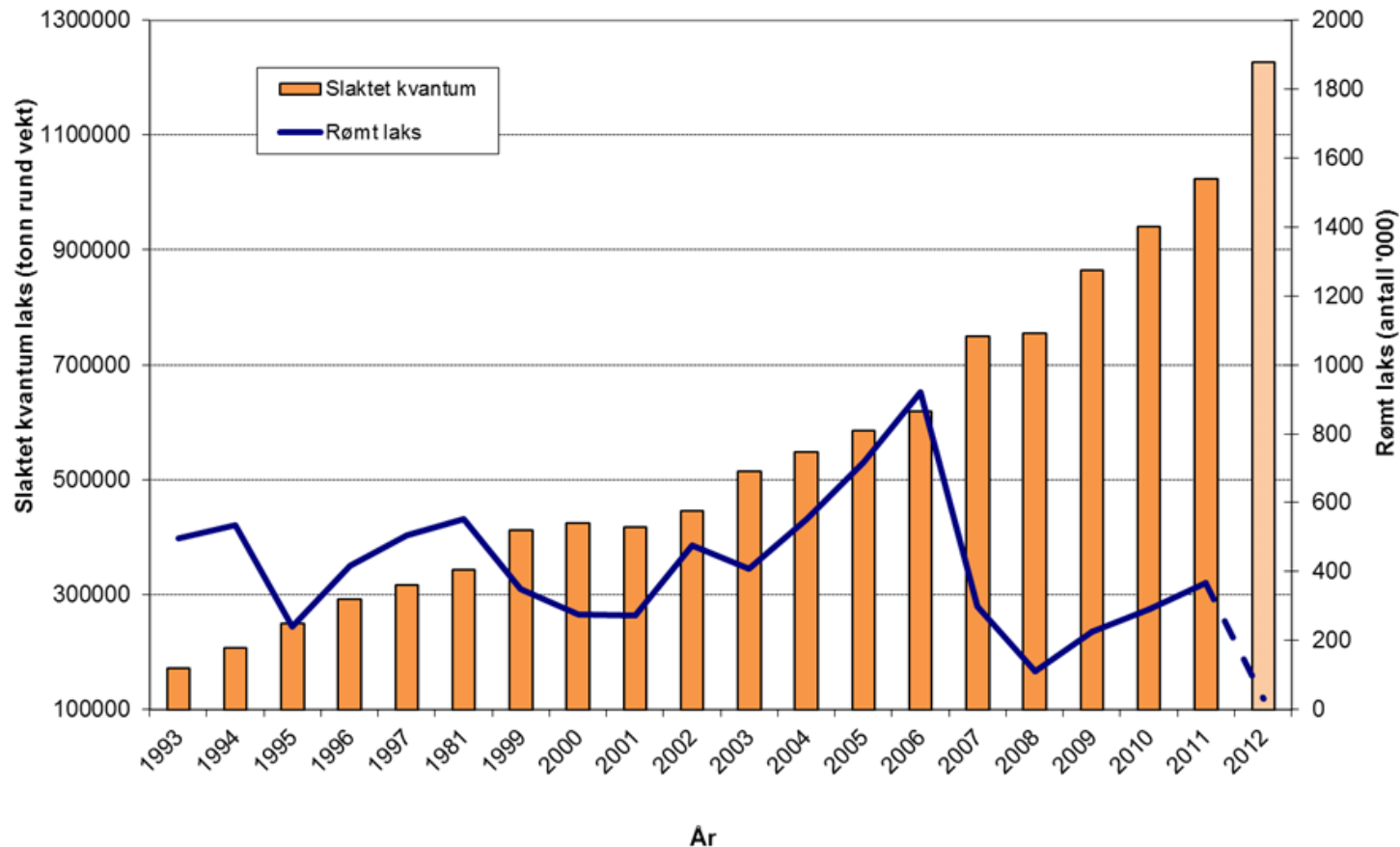
*Det er svært positivt at næringa tar eit større ansvar ...
Dette er eit velkome taktskifte.*

- Fiskeridirektør Liv Holmefjord

”

Havbruksnæringen har en nullvisjon når det gjelder rømming.

Rømmingstallene er redusert betydelig de siste årene samtidig med at det er produsert mer oppdrettslaks. Tall pr. 30.09.2012. Kilde: Fiskeridirektoratet

Miljøfondet: tiltak i 57 vassdrag

Fra Miljøløftet

- *"FHL ønsker en ordning som skiller **rømt oppdrettslaks fra villaks i elv** og som sporer **rømt fisk tilbake til ansvarlig bedrift**. Det igangsettes en utredning om det er **mulig** å identifisere all fisk som settes ut i sjøanlegg fra og med **2012**. Målet med slik identifisering skal være å skille rømt oppdretts-laks fra villaks på en **enkel måte**. I tillegg krever systemet at en kan spore rømt fisk tilbake til ansvarlig bedrift slik at bedriften kan ta ansvar for utfisking av egen rømt fisk på gyteplasser."*

FOTO: KNUT ARNE AARSET

No går laksealarmen

Jubelen går over i fortviling i Ørsta-elva. Beste laksefisket på år og dag kan skuldast invasjon av oppdrettslaks som har vore i havet sidan dei

var smolt. Skjelprøver er sendt til testing, Kjell Harald (til venstre) og Eivind Fylling ventar spent på svaret.

Mo, styremedlem i Ørstaelva elveeigarlag.

Han er jublande glad over at laksealarmen frå før helga kan ha vore falsk alarm.

– I ettermiddag fekk vi svar på prøveresultata frå 21 laks fiska i Ørstaelva. Tjue var villaks, og berre ein var oppdrettslaks, seier Mo.

OPTIMIST. Sindre Mo i Ørstaelva elveeigarlag er forsiktig optimist, og svært glad for at prøvene tyder på att det er villaks som går opp elva.

FOTO: KNUT ARNE AARSET.

Lakse-lette i Ørsta

■ Skjellprøver tyder på at villaksen dominerer

– No er eg letta. Det ser ut som det likevel er villaks som går opp Ørstavassdraget.

LAKSEALARM. Det seier Sindre Mo, styremedlem i Ørstaelva elveeigarlag.

Han er jublande glad over at laksealarmen frå før helga kan ha vore falsk alarm.

I ettermiddag fekk vi svar på prøveresultata frå 21 laks fiska i Ørstaelva. Tjue var villaks, og berre ein var oppdrettslaks, seier Mo.

Avventande. Trass i det oppløf-

hadde fått var for feit til å vere Ørsta-fisk, og hadde korte gjeller, noko som er eit teikn på at det er oppdrettsfisk.

Det kom også rapportar frå Fyrdselva, der Knut Magne Arseth og andre dreiv prøvefiske etter det dei meinte var store mengder oppdrettsfisk.

– Dette er truleg ein økologisk

Framleis er det eit mysterium

SINDRE MO

Noen kriterier

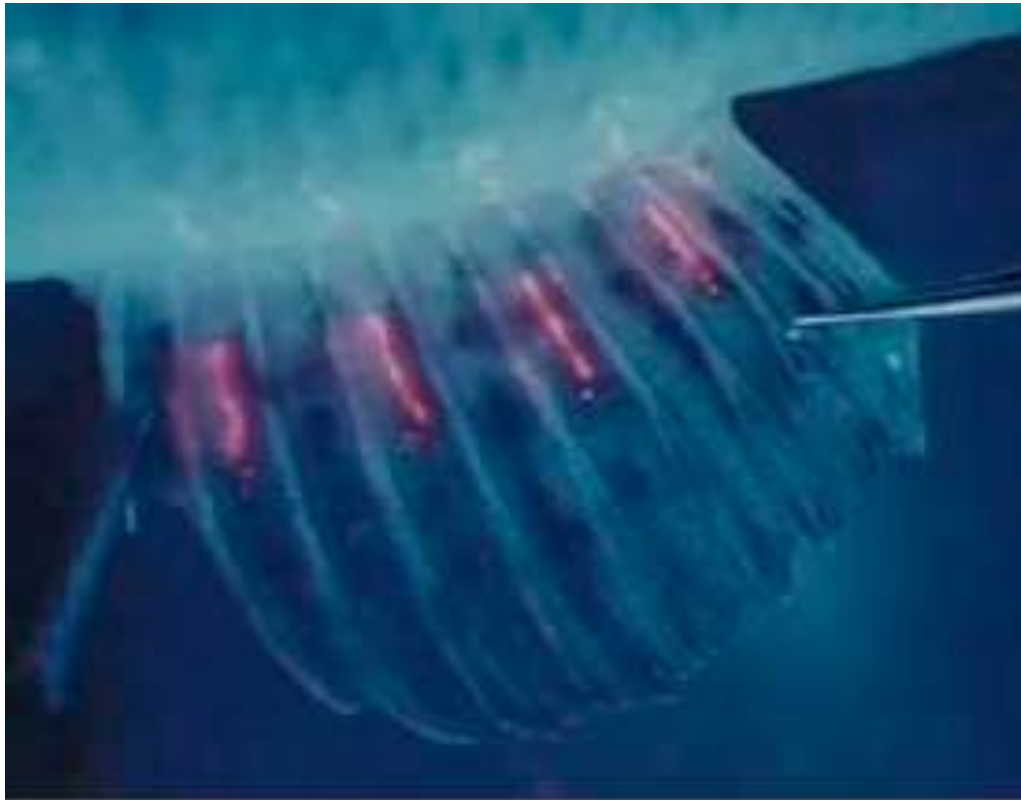
- Felles metode
- Må kunne integreres i allerede eksisterende arbeidsoperasjonen
- Ikke representere en HMS-, mattrygghet-, dyrevelferds- eller miljørisiko
- Ferdig merket fisk til minimum av kostnad.
- Noen metoder kan ha merverdi og dette må tas inn i vurderingen.
- Merkemethoden skal være sikkert ift rett identifikasjon og systemet må inngi integritet og tillit
- Merketeknologien skal ikke kunne kopieres/misbrukes
- En eller flere merkemetoder kan i sum tilfredsstillende minimumskravet

Fettfinne klipping

Figurer fra Northwest Marine Technology

ELASTOMER

Figurer fra Northwest Marine Technology

Foto: Aqua Kompetanse AS

ALPHATAG

plastmerker med alfanumerisk id.

Figurer fra Northwest Marine Technology

PIT - tag

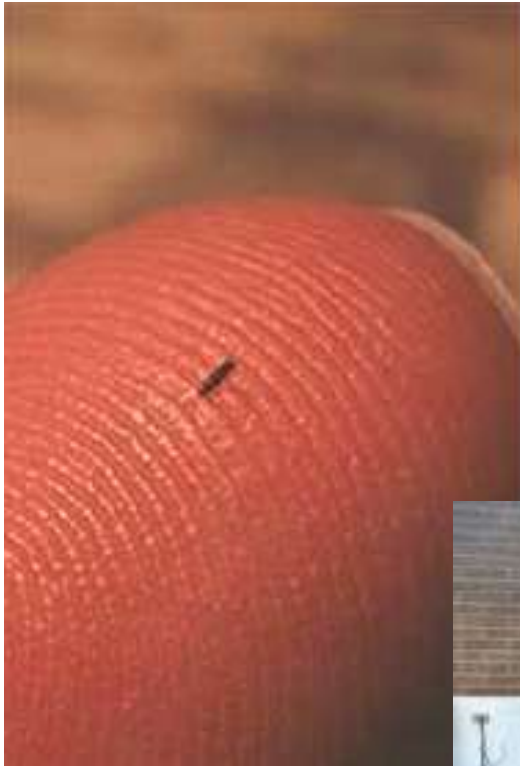

Tekst / Figur: Mid Atlantic Research

Figur : Biomark /Os ID

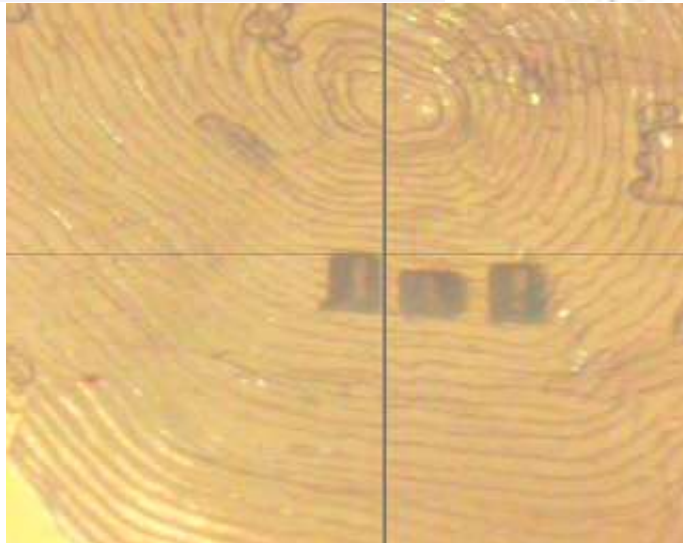
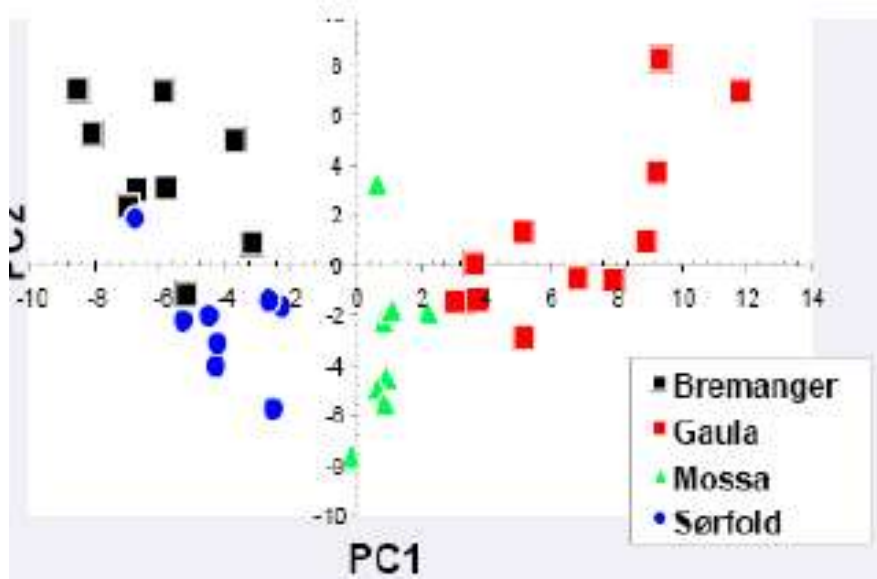
CWT

coded wire tag

Figurer fra Northwest Marine Technology

GEOELEMENTER

Figurer fra Veterinærinstituttet Vidar Moen

SKJELLAVLESNING

Figur 1: Villfisk med klart avgrensede sommer og vintersoner i smoltfase og sjefase

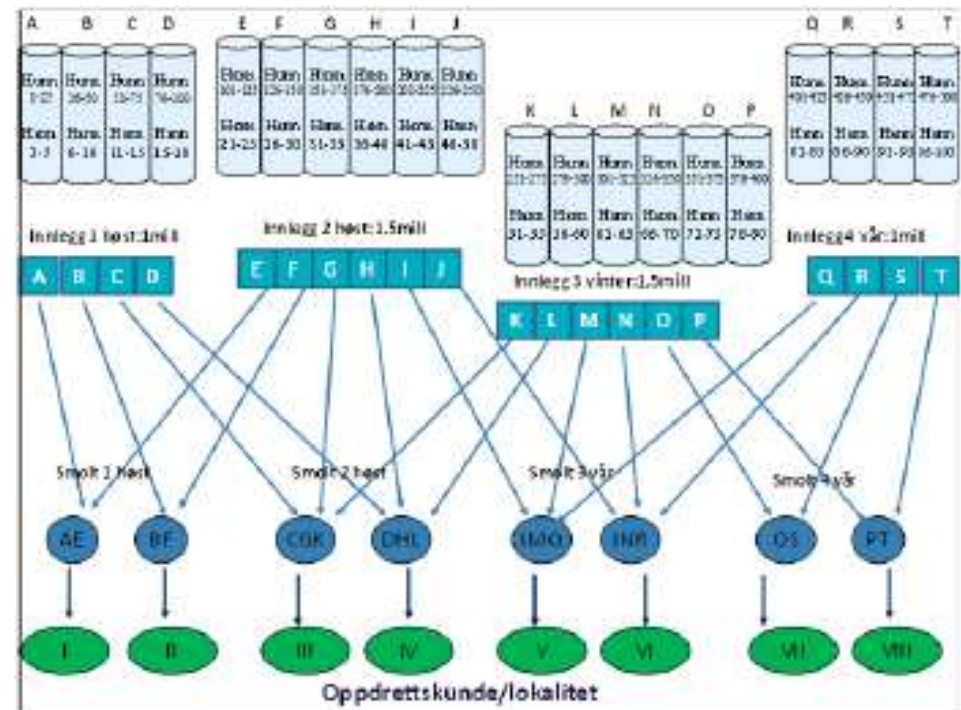
Figur 2: Oppdrettslaks med jevn vekst uten sommer og vintersoner

DNA SPORING

Figur: MareLife

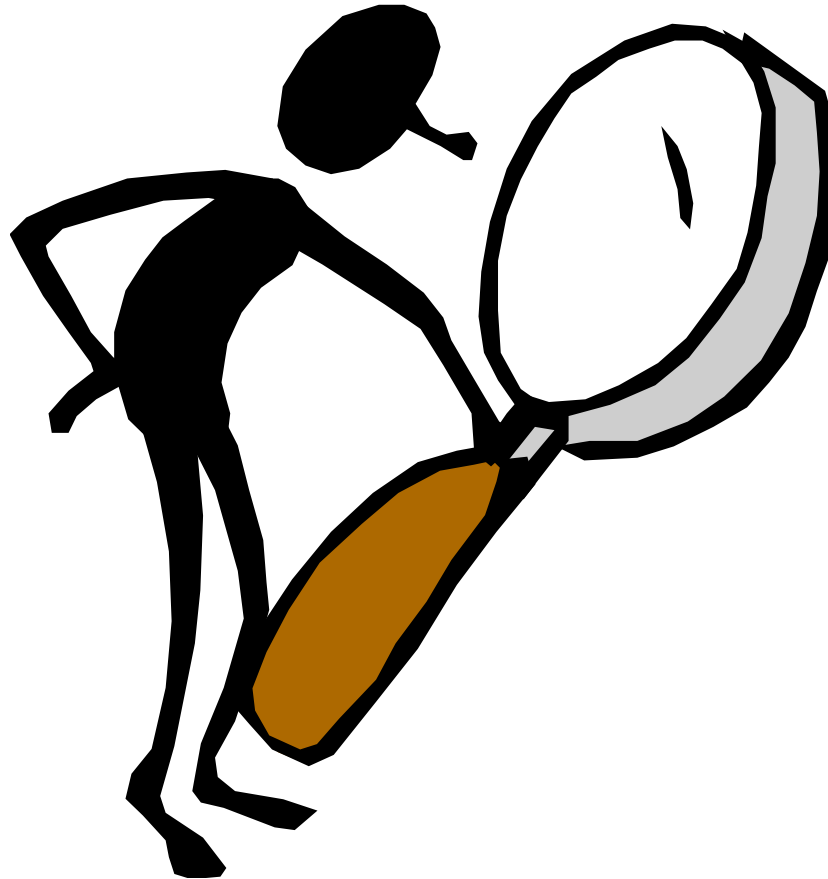

Figur: MareLife

Fiskeri- og kystdepartement

Tilbakemeldingene fra Mattilsynet og Fiskeridirektoratet tilsier at det etter Fiskeri- og kystdepartementets vurdering ikke er aktuelt å kreve fettfinneklipping av all oppdrettsfisk på kort eller mellomlang sikt, da kostnadene vil være betydelige. I tillegg til kostnadene med selve fettfinneklippingen kreves også systematisert utfiskingsaktivitet i vassdragene for å oppnå full effekt av tiltaket. Gevinsten (hvor mye *mer* oppdrettsfisk som skilles ut sammenliknet med dagens utskillingsrate ved fiske i elvene), forsvarer etter vår vurdering ikke merkostnadene.

Fiskeri- og kystdepartementet ber imidlertid etatene om løpende å følge utviklingen av merke- og sporingssystemer i tiden som kommer, og for å vurdere om det skjer en utvikling av sporings- og merkesystemer der kost-nytte-effekten kan tilsie at obligatorisk merking bør innføres.

Vi trenger sjømat og næringsutvikling

Takk for oppmerksomheten!